

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

DIBATSELA 2021

TLHAHLO YA GO SWAYA

LIMPOPO

MEPUTSO: 40

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 3.

DINGWALO**DIKANEGELOKOPANA****KE BOPHELO – SJ Chokoe****POTŠIŠO YA 1: 'KE MOLAO'**

- 1.1 “Ga a sa nyaka go bolela.” (1)
- 1.2
- Molwantšhwa - Konstabolo Botho. (2)
  - Molwantšhi - Sersanta Letlere. (2)
- 1.3
- Ke bašomimmogo/Bobedi ke maphodisa seteišeneng se tee. (1)
- 1.4
- Konstabolo Botho o hweditše mmolai gomme Sersanta Letlere a mo lokolla. (2)
  - Sersanta Letlere o leka go timeletša bohlatse/mohlala wa polao. (2)
- 1.5
- Mongwadi o hlaloša ditiragalo bjalo ka ge di direga. (3)
  - Mongwadi o diriša motho wa boraro go anega ditiragalo. (3)
  - Mongwadi o diriša poledišano ya baanegwa go tšwetša pele ditiragalo. (3)
- 1.6
- Konstabolo Botho o phethagatša molao ka dinako tšohle ka kwešišo ya gore molao ke molao. (2)
  - Diteng tša kanegelokopana di hlaloša bomenetša bjoo bo dirwago ke bao ba lego maemong a godimo ka la gore ba phethagatša molao eupša go se bjalo. (2)
- 1.7
- Sersanta Letlere a ka pharwa ka molato wa go lokolla mogolegwa, gomme a rakwa mošomong. (3)
  - Konstabolo Botho le Sersanta Letlere ba ka fetša ba sa boledišane. (3)
  - Konstabolo Botho a ka tlalea Sersanta Letlere go ba bagolo go bona ka bobedi. (3)
- 1.8 Dikarabo tša maleba tša balekwa di tla amogelwa. Manyami. (3)
- Maemo mošomong ge a šomišwa bošaedi ga se a loka. (3)
  - Molao o šitiša toka go phethagatšwa ka potlako. (3)
  - Molao o fa basenyi nako ya go itšhireditšwa go bosenyi bjo bo dirilwego. (TŠE PEDI fela.) (3)
- 1.9 Motho ga se a swanela go tšea lehlakore ge a phethagatša molao. (3)
- Sersanta Letlere o be a se a swanelwa ke go lokolla mogononelwa ka ge e le kgaetšedi ya mosadi wa gagwe. (3)
  - Ga go sephiri seo se ka se utullwego. (3)

[20]

POTŠIŠO YA 2: 'KE TLA NYALA MANG?'

- 2.1 Ke ya sebjalebjae.
 • Go bolelwa ka sefatanaga.
 • Go bolelwa ka yunibesithing. (3)
- 2.2 Ke motho wa go tšeeega maikutlo ka pela.
 • O tšea sephetho sa gore o nyala Moratwa le ge e le la mathomo a mmona. (2)
- 2.3
 • E tšwetša pele ditiragalo.
 • E tšweletša semelo sa baanegwa.
 • E tšweletša maikutlo a baanegwa. (3)
- 2.4
 • Mmago Mohlaki o ganne ge Mohlaki a nyala Moloki.
 • O beakanya le Mmago Moratwa gore a kopanye Mohlaki le Moratwa ka maikemišetšo a gore ba ratane. (2)
- 2.5
 • Tatago Mohlaki o ganana le gore Mohlaki a nyalane le Malea ka ge Malea a na le ngwana.
 • Ka gaboMalea ba topa tša fase. (2)
- 2.6 **Ka diatla tše pedi** - go hloka pelaelo.
Ga a sa kgoba - ga a sa hlokega/hlokwa. (2)
- 2.7 Ke moya wa lethabo.
 • O hlotšwe ke ge leano la gagwe le Mmamabese la go kopanya Mohlaki le Moratwa le atlegile ka ge bjale ba ratana. (2)
- 2.8 Morero wa kanegelokopana ye ke gore mmapelo o ja serati senyakelwa ga a se rate.
 • Mohlaki o nyaketšwe Moratwa gomme lerato la bona ga la atlega.
 • Go kgethela ngwana tsela ya bophelo go feleletša go hlola mathata. (E TEE fela.) (2)
- 2.9 Dikarabo tša maleba tša balekwa di tla amogelwa.
 Mongwadi ga se a atlega.
 • Mohlaki o hwetša Moratwa a e na le monna yo mongwe ka phapošing ya gagwe ya borobalelo kua yunibesithi gomme o a befelwa.
 • Mohlaki o tšwela pele go botšiša gore a nyale mang.
 • Mohlaki o ratana le Malea gomme tatagwe o a mo gana ka ge a na le ngwana. O a boa o ratana le Moloki, mmagwe o širela ka la gore baboMoloki ke badiidi.
 (TŠE PEDI fela.) (2)

[20]**PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 40**